

Joseph Kirchhoffs

Joseph Kirchhoffs

Kapitein van de Bokkerijders

Rob Hamers

Aloysius-Kruiden

Uitgeverij Aloysius Kruiden

2020 Heerlen

Eerste druk: Mei 2020

GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK DEN HAAG

ISBN/EAN: 9789403600628

**Copyright © 2020, Heerlen, uitgeverij Aloysius Kruiden,
(contact via www.aloysius-kruiden.nl).**

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopave

Joseph Kirchhoffs; kapitein der Bokkerijders	1
De historisch tocht te paard van Jozef Kirchhoffs	6
Schets van de sociaal economische situatie te Overmaze in 1700-1800	15
Beruchte overvallen waar Joseph Kirchhoffs bij betrokken was	21
Bendes met een heiligschennend karakter. De mythe rond Kirchhoffs en de eed	28
 Joseph Kirchhoffs; genealogie, afkomst en toekomst	 37
De familie Kirchhoffs in Merkstein	42
Het Mysterie Josef Kirchhoffs	45
 Terechtstellingplaatsen bokkerijders in het land van Rode	 55
De aard en wijze van terechtstellingen	57
Een meer 'christelijke' rechtspraak	58
De beul in de oude culturen	59
Algemeen kader rechtspraak in onze streken in de 18e eeuw	62
Het functioneren van de Schepenbanken	65
Terechtstellingslokaties in de Oude Mijnstreek	68

Joseph Kirchhoffs; kapitein der Bokkerijders.

Een van de meest roemruchte personen uit de Limburgse geschiedenis is wellicht Joseph Kirchhoffs. Hij was zelfs kandidaat voor de verkiezing voor de grootste Limburger¹ aller tijden via omroep Limburg, en wel in de categorie 'helden en legendarische figuren'.

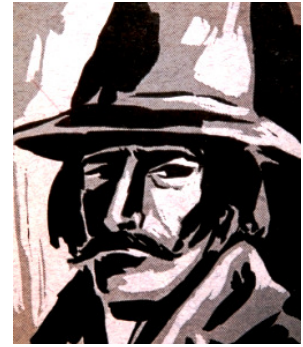

Foto 1 Joseph Kirchhoff op cover boek L. Kahlen.

Ludwig Kahlen beschrijft in het 2^e deel van zijn bokkerijders-geschiedenis het optreden en de ondergang van de hoofdman Josef Kirchhoffs (het 1^e deel behandelt de geschiedenis van het ontstaan en verloop van de bende in Herzogenrath).

Ludwig Kahlen noemt hem chirurg en roverhoofdman; hiermee wordt nog eens onderstreept dat het om een ontwikkelde man ging en niet iemand die bewust de rol van slechterik koos uit een boevenroman of iemand die van nature slecht was of iemand die per se het gezag wilde ondermijnen. Nee, Kirchhoffs beantwoorde niet aan het beeld van de wrede moordenaar die leiding gaf aan een bende gewetenloze schurken. Noch de schuld noch de onschuld van Kirchhoffs is met grote zekerheid vast te stellen. Naast de vele processtukken die verslag doen van bekentenissen van bokkerijders zijn er redenen aan te menen dat de rechtsspraak in die tijd qua objectiviteit te wensen over liet. Laatste neemt niet weg dat er aanwijzingen zijn dat er wel degelijk georganiseerde overvallen plaatsvonden in de 18^e eeuw in deze contreien. De onderstaande sociaal-economische gegevens zullen in elke geval aantonen dat er alle reden was tot “zelfredzaamheid” middels criminaliteit in de vorm van “herverdeling van wat mijn en dijn is” en dat deze samenhang armoede en misdaad ook statistisch vastgesteld is.

Foto 2. Pentekening Nico Rolle

Inleiding

De naam bokkerijders leidt Kahlen af uit de visie van Gierlichs die verwijst naar het bijgeloof dat meende dat Heksen konden vliegen op bokken bij de Bocksberg. Later werd dit beeld overgedragen op de bandieten in de buurt van Wellen wat nu Belgisch Limburg heet alsmede de landen van Overmaze, en het aangrenzende Duitstalige gebied. Overigens zijn deze termen

¹ Was Joseph Kirchhoffs wel een Limburger? Zijn woonplaats en geboorte dorp Herzogenrath hoorde net als andere Limburgse gebiedsdelen tot het Oostenrijkse land van Overmaze genaamd 's Hertogenrade. In die zin past het in de gebiedsdelen die later grotendeels in Limburg zouden opgaan (samen met het Staatse deel van 's Hertogenrade). Voorheen behoorde dit gebiedsdeel tot de Hertogen van Limburg. Daarbij sprak en schreef Kirchhoffs in het Nederlands.